

TAGE OSTERSEN

Projektleder,
Videncenter for Svineproduktion
Tlf.: 33 39 43 56
tao@if.dk

VIL DU HJÆLPE OS TIL BEDRE HOLDBARHED PÅ SØER?

Genomisk selektion forbedrer mulighederne for at avle for bedre holdbarhed hos produktionssøerne. Men vi mangler hjælp fra produktionsbesætninger med LY-søer, som registrerer søernes avls-ID i et E-kontrol software, og som vil stille data til rådighed for os – næsten uden ekstraarbejde

GOD HOLDBARHED ER I ALLES INTERESSE

Alle er enige om, at holdbarhed hos søer er vigtig, da god holdbarhed både giver bedre dyrevelfærd og bedre økonomi. God holdbarhed medfører færre omkostninger til pasning af syge søer og færre omkostninger til indkøb af nye polte.

SVÆRT AT AVLE FOR HOLDBARHED

Holdbarhed har indirekte været en del af avlsmålet i DanAvl siden 1996. Udfordringerne med avl for holdbarhed er:

- at egenskaben først kan registreres, når soen er udsat,
- at egenskaben er svær at måle,
- at egenskaben er meget afhængig af management.

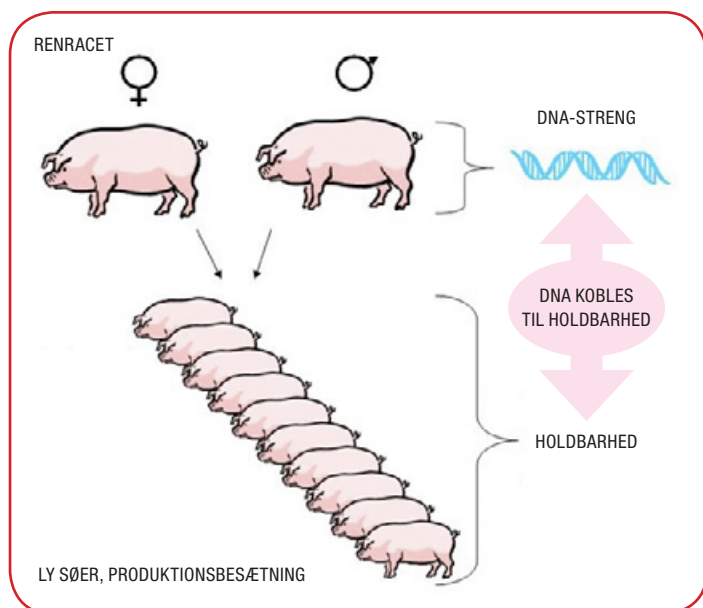
I den traditionelle avl er det umuligt at avle direkte for søers holdbarhed, da avlerne ikke kan vente på, at soen bliver udsat pga. manglende holdbarhed. I stedet for at måle holdbarhed direkte bruges en vurdering af poltenes eksteriør ved 90 kg, som har vist sig at have en sammenhæng med holdbarhed. Derudover er der siden 2006 blevet brugt data fra opformeringsbesætningerne om hvorvidt de renrace søer løbes igen efter 1. kuld, hvilket også er et udtryk for holdbarhed, men informationen kommer sent. Der er således allerede informationer om søernes holdbarhed i avlsmålet, men de er kendetegnet ved indirekte eller sen måling.

GENOMISK SELEKTION GIVER NYE MULIGHEDER

Genomisk selektion går, kort fortalt, ud på, at avlsværdien for et dyr bestemmes ud fra en DNA-test. Det betyder at det genetiske potentiale for en egenskab kan bestemmes med betydelig sikkerhed allerede på fødselstidspunktet. På den måde kan vi få en langt mere effektiv avl for især svære egenskaber som eksempelvis holdbarhed. (Læs mere om genomisk selektion på side 11 i DanAvl Magasinet nr. 37 fra maj 2010)

Før genomisk selektion kan tages i brug på dette område, skal vi finde sammenhængen mellem DNA og søernes holdbarhed. Det kræver DNA-prøver af en række renrace orner, som kan kobles til afkom i produktionsbesætninger, hvor holdbarheden registreres. Herefter kan der laves beregninger, som afgør hvordan DNA-prøven hænger sammen med god holdbarhed hos krydsningssøer (se i øvrigt figuren).

Genomisk selektion kan således åbne mulighed for at avle på unge avlsdyr, som med stor sandsynlighed vil få krydsningsafkom med god holdbarhed. Men for at det kan lade sig gøre skal der opbygges en referencepopulation, hvor ornerne evne til at producere LY-døtre med god holdbarhed er kendt.

Figur 1. Før genomisk selektion for holdbarhed kan fungere skal sammenhængen mellem DNA og holdbarhed findes. Ornenes evne til at producere krydsnings søer med god holdbarhed sammenholdes med ornens DNA.

VIL DU HJÆLPE OS MED DATA FRA DIN BESÆTNING?

For at genomisk selektion for holdbarhed skal fungere, skal der indsamles store mængder data i produktionsbesætninger. Vi arbejder derfor på at finde produktionsbesætninger:

- som indkøber DanAvl polte og har registreret poltenes fulde avls-ID i et E-kontrol software,
- som vil indberette søernes holdbarhed til os.

Det drejer sig typisk om besætninger, som bruger den elektroniske følgeseddel.

DET ER MEGET NEMT!

Deltagelse kræver kun, at der er nogenlunde styr på registreringsne i besætningen, og det kræver ikke ekstra arbejde. Du skal blot indsende en backup med bestemte mellemrum.

Hvis du har lyst til at være en del af projektet, så kontakt mig, Tage Ostensen, på telefon: 33 39 43 56 eller mail: tao@lf.dk. 📧